

GO

▲ Op het Klets-koppenfestival wordt geëxperimenteerd met taal. FOTO GERRIT DE HEUS

Hoe meer taal hoe beter

Praten, vertellen, kletsen of taalgrapjes maken

met je kind; het is van levensbelang voor zijn of haar toekomst. Op het Klets-koppen Kindertaalfestival in Nijmegen kun je er mee experimenteren.

Mirjam van Zelst

Het belangrijkste wat je als ouder kunt doen om je kind te verzekeren van een goede toekomst - behalve veel liefde en bed, bad en brood - is het in aanraking laten komen met zoveel mogelijk taal. Het vertellen van verhalen, voorlezen, gewoon lekker kletsen; het draagt allemaal bij aan een goede taalontwikkeling en die heeft je kind nodig om zich staande te houden in deze maatschappij. Dit blijkt uit onderzoek van de Radboud Universiteit.

Om ouders te informeren over het belang van een goede taalontwikkeling bij kinderen, en ze op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met het vele onderzoek dat hiernaar gedaan wordt, is drie jaar geleden voor het eerst het Kindertaalfestival Klets-koppen gehouden in Nijmegen. Sharon Unsworth (45, Utrecht), onderzoeker van het Centre for Language Studies aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, is een van de organisatoren van het Klets-koppenfestival.

Waarom is onderzoek naar taalontwikkeling zo belangrijk?

„Omdat iedereen bijna vanzelf een taal lijkt te leren, denken we dat het gemakkelijk is en daardoor zijn we

geneigd onderzoek hiernaar af te doen als 'soft'. Taal is echter onontbeerlijk om goed te kunnen functioneren, dus is het belangrijk te bestuderen hoe we dat eigenlijk het beste kunnen leren en stimuleren. Zo kunnen we zorgen dat iedereen goed mee kan blijven doen. We willen mensen op het festival graag laten zien wat we allemaal doen als wetenschappers. Maar hoofddoel van Klets-koppen is taalplezier bevorderen.”

Wat bestuderen jullie als taalonderzoekers?

„Wij bestuderen hoe taal in elkaar zit en hoe kinderen een taal leren. Hoe je dat het beste kunt stimuleren. Hoe je als ouder je kind kunt helpen met die taalontwikkeling. Bijvoorbeeld als kinderen dyslectisch zijn, of wat trager zijn met het leren van taal. Of hoe dove en slechthorende kinderen eigenlijk taal leren. Ikzelf ben betrokken bij onderzoek naar tweetalige kinderen. Ik ben zelf Engels en samen met mijn Nederlandse man voeden we onze kinderen tweetalig op.”

Welke problemen kun je tegenkomen als je kind thuis een andere taal spreekt dan bijvoorbeeld op school?

„Allereerst is het heel belangrijk te

INFO

Kindertaal Festival Klets-koppen wordt georganiseerd door taalonderzoekers van de Radboud Universiteit en het Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek in Nijmegen. Zij houden zich op verschillende manieren bezig met de ontwikkeling van kindertaal: van baby's tot tieners, van gesproken taal tot gebarentaal en van een-taligheid tot meertaligheid. Op het Klets-koppenfestival laten zij zien wat zij precies doen, waarom onderzoek zo belangrijk is en hoe interessant het leren van taal is. Klets-koppen werkt samen met de Bibliotheek Gelderland-Zuid en wordt gesponsord door onder andere de Gemeente Nijmegen en de Provincie Gelderland. Het festival is voor iedereen toegankelijk; ook voor anderstalige, dove en slechthorende kinderen. De toegang is gratis. Meer info: klets-koppen.nl.

“

Omdat bijna iedereen vanzelf een taal leert, lijkt het eenvoudig

—Sharon Unsworth

beseffen dat een tweetalig kind al een andere taal in zijn hoofd heeft zitten, dus altijd een beetje anders zullen blijven klinken in hun tweede taal. Leerkrachten op school moeten weten welke ontwikkeling typisch is voor tweetalige kinderen. Zo had ik laatst het tienminutengesprek op de school van mijn negenjarige dochter, en haar juf zei dat ze de lidwoorden nog steeds niet helemaal onder de knie heeft. Gelukkig wist ze dat mijn dochter ook Engels spreekt en dat ze, onder invloed van het Engelse 'the', soms 'de' zegt in plaats van 'het'.

Voor ouders die een andere moedertaal hebben dan Nederlands, is het belangrijk te weten dat er maar een belangrijke vraag is die ze moeten beantwoorden voor zichzelf: 'In welke taal kan ik de relatie hebben met mijn kind, die ik wil?' Als jouw Nederlands niet goed is, kun je beter je moedertaal spreken met het kind. Het belangrijkste is, dat je veel met ze praat, dat je ze voorleest, of verhalen vertelt. Daar leren ze het meeste van. Kinderen die veel taal krijgen aangeboden, ook al is dat een andere taal dan het Nederlands, behalen aantoonbaar betere resultaten op school.”

Hoe zit het met Engels op de basisschool? Moeten kinderen daar zo vroeg mogelijk aan beginnen?

„Heel vroeg beginnen met bijvoorbeeld Engels op de basisschool is niet per definitie het beste. Het hangt er vanaf hoeveel Engels ze krijgen en van wie. Met een uurtje Engels per week van de juf enthousiasmeer je ze wel, en ze leren wel wat woordjes, maar dat voordeel blijft waarschijnlijk niet lang hangen. Kinderen van een tweetalige basisschool, die dus voor de helft les krijgen in het Engels, hebben later wel aantoonbaar profijt hiervan op het voortgezet onderwijs.

Overigens is het een groot misverstand dat kinderen 'in de war' zouden raken als ze meer talen aangeboden krijgen, en dat hun Nederlands dan slechter zou worden. Hun hersenen kunnen daar prima tegen.”

Waarom moeten ouders met hun kinderen naar het Klets-koppenfestival komen?

„Ouders die met vragen zitten over de taalontwikkeling van hun kinderen, kunnen op het festival terecht bij onderzoekers die hun vragen beantwoorden. Kinderen van twee tot twaalf kunnen komen om spelletjes te spelen, voorstellingen te zien, voorgelezen te worden, mee te doen aan allerlei onderzoekjes en nog veel meer. Het wordt vooral een vrolijke dag, waarop iedereen leuke dingen kan komen doen. Praten, luisteren, vertellen; hoe meer taal, hoe beter.”

■ Klets-koppenfestival, 29-02, van 09.30 tot 16.00 uur, Bibl. De Mariënborg Nijmegen, toegang gratis.